

Riemer Paula

Ez a kép édesanyámat, Riemer Paulát (abban az időben Riegelhaupt Paula) ábrázolja. 1921. május 6-án készült a kép, egy évvel a házassága után, mert 1920-ben ment hozzá édesapámhoz, Riegelhaupt Fülöphöz. Ez egy stúdió kép, valami Bordam nevű műhelyben készült. Lehet, hogy Petrozsényben, lehet, hogy Aradon. Valakinek küldte a képet, de nem lehet tudni, hogy kinek. Azt írja: ?Sok szeretettel Paulától.? [Amikor férjhez ment,] akkor még nem volt rövid haja, akkor még kontyban hordta a haját, nagyon hosszú haja volt, súlyos kontya, és mesélte, hogy mindig fájt a

feje a nagy kontytól. Várta, hogy divatba jöjjön a rövid haj, és akkor le is vágatta. Gyönyörű szőke haja volt. Édesapám, amikor nőszülni akart, eljött [Maros]Vásárhelyre, bemutatták anyukát, valahogy így jött össze a dolog, és 1919-ben [1920-ban?] férjhez ment anyuka. Tulajdonképpen összehozták őket [lásd: házasságközvetítő, sadhen]. [Maros]Vásárhelyen volt megtartva az esküvő, nem tudom, hogy vallásos esküvő volt-e rabbival, de biztos, hogy az volt. Egészen biztos, mert arra emlékszem, hogy a legfiatalabb testvére anyukának szintén itt esküdött, és rendes esküvő volt rabbival, hüpével [lásd: házasság, esküvői szertartás]. Anyuka nem mesélt soha az esküvőről, nem is tudom, miért. Ugye, olyan rövid és olyan szomorú házasság volt, összesen kilenc évet éltek együtt, amiből négy vagy öt évet egyik kórházból a másikba mentek. Mivelhogy édesapám fakereskedő volt, egy fűrésztelepen laktak Lónyán. Lónya egy bányatelep volt, csak külön volt ott egy fűrésztelep is. Az ottani tisztviselők között voltak zsidók is, Petrozsényben viszont nagyon sok zsidó élt, zsinagóga is volt. Ahhoz képest, abban az időben egy nagyon szociális gondolkodású főnök volt a Goldman nagybácsi [A lónyai fűrésztelepet az apai nagymama, Riegelhaupt Sámuelné Goldman Regina két fivére -- Fülöp és Henrik -- alapította még az első világháború előtt. -- A szerk.], aki gyönyörű munkáslakásokat építtetett. Emeletes, gyönyörű téglalapú épületek voltak. A munkásoknak volt egyszobás, kétszobás lakásuk, a tisztviselőknek külön épületük volt, és szintén Lónyán laktak, de nem ott, ahol a munkáslakások voltak, hanem egy másik részén a telepnek külön volt egy tisztviselői épület, ahol több szoba volt. A nőtlenek ketten kaptak egy-egy szoba-konyhás lakást, a fiatal házaspárok szintén kaptak szoba-konyhát, s a családosok két szoba-konyhát. És ott volt közös fürdő, mert volt kazán. A vendégek, akik vásároltak deszkát, vagy akik jöttek üzleti ügyekben, vendégszobákban voltak elszállásolva, mert Lónyán nem volt szálloda. Abban az épületben, ahol a tisztviselőknek volt lakásuk, szobájuk, nekünk is volt lakásunk. Én nem emlékszem pontosan, hogy egy vagy két szobánk volt. Édesapám vezette az egész fűrésztelepet, amíg egészséges volt. Amikor édesapám megbetegedett, és többé nem dolgozott Lónyán, akkor Petrozsényben volt egy nagyon szép lakásunk, négy szoba, fürdőszoba, terasz, szóval nagyon szép lakás, amit béreltünk. Istenien éltek ott, anyámnak olyan jó dolga volt, úgy el volt kényeztetve, hogy rettenetes, nem dolgozott sehol. Anyuka 31 éves volt, mikor özvegy maradt. Hazakerült Marosvásárhelyre, és két évre rá hozzámment a mostohaapámhoz. Ő, azt hiszem, öt évvel volt idősebb, mint anyuka, banktisztviselő volt itt, [Maros]Vásárhelyen, de Fogarason [Fogaras vm. székhelye] született, úgy tudom. Nagyon jól ismerték a családot, a mostohaapám szülei és az édesanyám szülei nagyon jóban voltak. Mittelman nagyapa volt a gyámom az anyuka részéről. Édesapám halála után az életbiztosítást nagyapa kezelte, és pedig olyan formában, hogy vett egy nagy házat, és ezt a pénzt is ebbe fektették be. Egy saroképület volt a Bulevárdon, az egyik fele szemben az mostani Unirea iskolával, a másik a Bulevárdal, akkor még nagy volt a család, a fiatalok, Aliz és Gabi otthon voltak még. A háznál tartották meg a szertartást, tekintettel arra, hogy ez már a második házassága volt édesanyámnak, hát nagy felhajtást nem csináltak. Arra emlékszem, hogy a kapu alatt volt a hüpe, és ott tartották az esküvőjüket. Én akkor első elemista voltam, engem ugyan elvittek otthonról, amíg maga a szertartás volt. [Zsidó szokás szerint a gyermek nem lehet jelen a szülő esküvőjén. -- A szerk.] És aztán tudom, hogy volt az ebéd. Csak egy családi összejövetel volt az egész. Akkor anyukáék elutaztak nászútra Brassóba, ez volt a nagy nászút. Én megmaradtam a Riegelhaupt névvel, de anyuka Riemer néven szerepelt tovább, mert hát össze voltak házasodva.